

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRIỆU QUỐC CHUỖNG

**GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM CHO LAO ĐỘNG
DÂN TỘC THIỂU SỐ HUYỆN VĂN BÀN,
TỈNH LÀO CAI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRIỆU QUỐC CHUÔNG

**GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM CHO LAO ĐỘNG
DÂN TỘC THIỂU SỐ HUYỆN VĂN BÀN,
TỈNH LÀO CAI**

**Ngành: Phát triển nông thôn
Mã số ngành: 8620116**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: TS. HÀ THỊ HÒA

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 03 năm 2019

Tác giả luận văn

Triệu Quốc Chương

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành bản đề tài này ngoài sự cố gắng, sự nỗ lực của bản thân, tôi luôn nhận được sự giúp đỡ tận tình của nhiều cá nhân và tập thể.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến TS Hà Thị Hòa, người đã tận tình chỉ bảo, hướng dẫn giúp đỡ tôi thực hiện và hoàn thành đề tài này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo cũng như các khoa chuyên môn, phòng ban của Trường Đại học Nông lâm và các các Thầy, Cô giáo trong khoa Kinh tế & Phát triển nông thôn đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu tại trường.

Tôi xin chân thành cảm ơn tập thể lãnh đạo, cán bộ viên chức của UBND huyện Văn Bàn, Phòng Nông nghiệp & PTNT huyện, Phòng Lao động & TBXH huyện, ban lãnh đạo các cấp, các phòng ban của huyện, xã và những người dân địa phương đã cung cấp những thông tin cần thiết và tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình tìm hiểu, nghiên cứu đề tài trên địa bàn.

Tôi xin cảm ơn sự động viên, giúp đỡ của bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã chia sẻ những khó khăn và động viên tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 9 năm 2019

Tác giả luận văn

Triệu Quốc Chương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng nghiên cứu.....	4
4. Phạm vi nghiên cứu.....	4
5. Ý nghĩa khoa học của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI.....	6
1.1. Cơ sở lý luận	6
1.1.1. Một số khái niệm.....	6
1.1.2. Vai trò của giải quyết việc làm và nâng cao thu nhập cho hộ dân tộc thiểu số ở Việt Nam.....	16
1.2. Cơ sở thực tiễn	20
1.2.1. Kinh nghiệm giải quyết việc làm cho lao động dân tộc thiểu số ở một số địa phương.....	20
1.2.2. Bài học kinh nghiệm đối với giải quyết việc làm cho lao động dân tộc thiểu số tại huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	24
1.3. Tổng quan các vấn đề nghiên cứu.....	25

Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	27
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	27
2.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	27
2.1.2. Điều kiện kinh tế xã hội.....	31
2.1.3. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội cho giải quyết việc làm cho lao động dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	33
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	34
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	35
2.3.2. Phương pháp thu thập thông tin.....	36
2.3.3. Hệ thống chỉ tiêu phân tích.....	37
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	38
3.1. Thực trạng về việc làm của các lao động dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	38
3.1.1. Thực trạng các thành phần dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	38
3.1.2. Thực trạng tỷ lệ nghèo chia theo thành phần dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	42
3.1.3. Thực trạng lao động của các hộ dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	43
3.1.4. Thực trạng giải quyết việc làm cho lao động dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn.....	44
3.1.5. Thực trạng các chính sách tín dụng giải quyết việc làm cho lao động dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn.....	46
3.2. Thực trạng giải quyết việc làm cho lao động dân tộc thiểu số các hộ được điều tra tại huyện Văn Bàn, tỉnh Lào Cai.....	47
3.2.1. Giới tính của các lao động dân tộc thiểu số được điều tra.....	47

3.2.2. Trình độ văn hoá và chuyên môn của lao động dân tộc thiểu số được điều tra.....	49
3.2.3. Khả năng tiếp cận thông tin từ các nguồn lao động dân tộc thiểu số được điều tra	51
3.2.4. Tỷ suất sử dụng thời gian lao động phân theo dân tộc	53
3.2.5. Thu nhập của các dân tộc thiểu số ở các hộ điều tra.....	54
3.3. Những yếu tố chủ yếu ảnh hưởng tới việc làm của đồng bào dân tộc thiểu số ở huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	56
3.3.1. Tỷ suất sử dụng thời gian lao động phân theo mức thu nhập.....	56
3.3.2. Thời gian lao động phân theo hướng sản xuất của hộ	57
3.3.3. Thời gian lao động bình quân phân theo diện tích đất nông nghiệp.....	57
3.3.4. Yếu tố chất lượng nguồn lao động của DTTS huyện Văn Bàn	58
3.4. Đánh giá chung về tình hình giải quyết việc làm cho lao động dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	59
3.4.1. Những kết quả đạt được.....	59
3.4.2. Một số tồn tại, hạn chế.....	61
3.5. Định hướng và giải pháp giải quyết việc làm cho người lao động dân tộc thiểu số ở huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	63
3.5.1. Định hướng giải quyết việc làm cho lao động dân tộc thiểu số ở huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	63
3.5.2. Các giải pháp chủ yếu nhằm giải quyết việc làm cho dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2020 - 2025 tầm nhìn 2030.....	65
KẾT LUẬN	71
TÀI LIỆU THAM KHẢO	74
PHỤ LỤC	Error! Bookmark not defined.

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

CN - XD	Công nghiệp - xây dựng
CNH - HĐH	Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
DN	Doanh nghiệp
DS	Dân số
DTTS	Dân tộc thiểu số
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
GRDP	Tốc độ tăng trưởng sản phẩm
GTSX	Giá trị sản xuất
HTX	Hợp tác xã
ILO	Tổ chức lao động quốc tế
KD	Kinh doanh
KHĐ	Không hoạt động
KHHGD	Kế hoạch hóa gia đình
KT – XH	Kinh tế - xã hội
LĐNT	Lao động nông thôn
LĐTBXH	Lao động thương binh xã hội
LLLĐ	Lực lượng lao động
NK	Nhân khẩu
NTH	Nông thôn
SLĐ	Sức lao động
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TLĐ	Tuổi lao động
TN	Thất nghiệp
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
TT	Thành thị
TTCN	Tiêu thủ công nghiệp
VL	Việc làm

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1.	Thống kê số lượng người dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	40
Bảng 3.2.	Tỷ lệ hộ nghèo dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	42
Bảng 3.3.	Thực trạng lao động dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	44
Bảng 3.4.	Kết quả giải quyết việc làm cho lao động DTTS huyện Văn Bàn trong giai đoạn 2016 -2018.....	45
Bảng 3.5.	Tín dụng giải quyết việc làm cho lao động DTTS tại huyện Văn Bàn trong giai đoạn 2016 - 2018.....	46
Bảng 3.6.	Giới tính các lao động DTTS của các hộ điều tra.....	48
Bảng 3.7.	Trình độ văn hoá của người lao động DTTS được điều tra	49
Bảng 3.8.	Trình độ chuyên môn của lao động DTTS được điều tra	50
Bảng 3.9.	Mức độ tiếp cận các nguồn thông tin của lao động DTTS hộ điều tra	52
Bảng 3.10.	Tỷ suất sử dụng thời gian lao động phân theo dân tộc (tính cho 1 lao động)	53
Bảng 3.11.	Biến động thu nhập của các hộ dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn	55
Bảng 3.12.	Tỷ suất sử dụng thời gian lao động phân theo mức thu nhập	56
Bảng 3.13.	Tỷ suất sử dụng thời gian lao động phân theo mức thu nhập	57
Bảng 3.14.	Thời gian lao động phân theo diện tích đất nông nghiệp	58

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

Họ và tên học viên : **Triệu Quốc Chương**

Chuyên ngành : **Phát triển nông thôn**

Người hướng dẫn khoa học : **TS. Hà Thị Hòa**

Tên đề tài: ***Giải quyết việc làm cho lao động dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai***

Cơ sở đào tạo: **Trường Đại học Nông Lâm**

Văn Bàn là một huyện miền núi của tỉnh Lào Cai có lực lượng lao động dồi dào, chiếm hơn 54,62% dân số toàn huyện. Tuy nhiên, trình độ của người lao động thấp, lao động chưa qua đào tạo năm 2018 chiếm hơn 57%, lao động thất nghiệp gần 13,03%. Trong những năm qua huyện Văn Bàn đã có những giải pháp ưu tiên để giải quyết việc làm cho người lao động DTTS và có những thành tựu nhất định, số lao động được hỗ trợ vay vốn sản xuất, được đào tạo, giới thiệu việc làm, xuất khẩu lao động ngày càng tăng. Tuy nhiên, do tính ổn định của các công việc của lao động DTTS chưa cao, cùng với lực lượng lao động ngày càng tăng lên đã tạo áp lực lớn đối với việc làm cho lao động DTTS. Chính vì vậy “*Giải quyết việc làm cho lao động dân tộc thiểu số huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai*” là một yếu cầu cần thiết.

Bằng các phương pháp điều tra thu thập số liệu như số liệu thứ cấp được thu thập bằng những thông tin, số liệu thống kê được thu thập từ sách báo tạp chí, internet, Chi cục thống kê, Phòng Lao động thương binh và xã hội huyện, niên giám thống kê của tỉnh và huyện từ năm 2016 - 2018, báo cáo của UBND các xã điều tra... trên các trang thông tin điện tử của huyện, tỉnh và cả nước. Số liệu sơ cấp được thu thập được từ việc điều tra phỏng vấn trực tiếp 120 hộ ở 4 xã có điều kiện đặc trưng cho các khu vực của huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai. Trên cơ sở tổng hợp, xử lý và phân tích số liệu như thống kê mô tả, so sánh, phân tích, tổng hợp và các phương pháp khác để rút ra các kết luận.